

Saksframlegg

FRA PLAN TIL HANDLING – ENDELIG BEHANDLING AV SAMHANDLINGSPROGRAM

2005 – FELLES FYLKESPLAN FOR TRØNDELAG 2005–2008

Arkivsaksnr.: 03/16487

Forslag til innstilling:

Bystyret vedtar Samhandlingsprogram for Trøndelag 2005.

Trondheim kommune

Saksutredning:

Bakgrunn

Trondheim kommune har gjennom i hele prosessen med Felles fylkesplan for Trøndelag 2005-2008 vært en aktiv deltaker og partner i arbeidet. De to fylkeskommunene og Trondheim kommune er for første gang enige om mål og strategier i en felles regional plan for Trøndelags utvikling. Felles fylkesplan ble behandlet av Trøndelagsrådet 13.10.2004, vedtatt av begge fylkesting på Stiklestad 21.10.2004 og av bystyret 25.11.2004.

Fakta

Bystyrets vedtak forutsetter at felles fylkesplan videreføres ved at handlingsrettede tiltak utformes i et felles handlingsprogram/samhandlingsprogram. Bystyret behandlet utkast av 22.11.2004, et foreløpig forslag til samhandlingsprogram for 2005, i møte 27.01.2005 og fattet følgende vedtak:

Bystyret har drøftet foreløpig utkast til felles samhandlingsprogram for Trøndelag 2005 og går inn for at dette legges til grunn i en videre felles prosess.

For at planen skal være en handlingsplan, må tiltakene konkretiseres i den videre prosessen. Evalueringsrapport, med gjennomgang av tiltak og resultater, legges fram for bystyret når samhandlingsplanen skal rulleres.

Et forslag til samhandlingsprogram som er likelydende for Trondheim kommune og de to trøndelagsfylkene legges fram for bystyret.

Følgende endringer gjøres i forslaget:

- a) Hovedtrekkene fra forslagens mål 2.6.3 "Et inkluderende samfunn som ivaretar innbyggernes sikkerhet og helse" innarbeides som eget tiltaksområde.*
- b) I kapittel 2 Forskning og utdanning innarbeides konkrete og forbedrede tiltak som omfatter grunnleggende tilbud og rettigheter for alle, til arbeid og videregående opplæring. Det innarbeides også tiltak som bedrer innbyggernes mulighet til bedret livssituasjon gjennom opplæring. (kfr forslagens 2.2.1, 2.2.2, og 2.2.3)*
- c) Til mål 2.4.1 (Naturgass) tilføyes under "Aktuelle samarbeidspartnere": Staten og stortingsrepresentantene.*
- d) Endring til pkt 3 Mat og matproduksjon:
I siste strekpunkt strykes "og kompetanse i bygdeutvikling generelt".*
- e) Endring til pkt 3 Mat og matproduksjon:
Nytt strekpunkt: Bedre distribusjons- og salgskanaler for lokal mat og et mer differensiert mattilbud.*
- f) Endring til pkt 4 Bioenergi:
Til pkt partnerskap tilføyes: Skogeierforening, TEV fjernvarme, Enova, NTNU, SINTEF.*

Bystyret finner at det på grunn av vesentlige endringer av oppgaver og ansvar må gjennomgå Trøndelagsrådets sammensetning, størrelse og mandat.

FLERTALLSMERKNAD – Ap, H, SV, V, PP, KrF, Sp, RV, MDG:

Bystyret understreker betydningen av partnerskap og bred medvirkning i oppfølgingen av samhandlingsprogrammet. Det er spesielt viktig at partene i arbeidslivet med sin kompetanse på

Trondheim kommune

viktige områder involveres.

FLERTALLSMERKNAD – SV, Ap, PP, KrF, Sp, V, RV, MDG:

Bystyret ønsker at satsingsområdet "Utvikling av biogass" blir videreført i samhandlingsplanen 2005.

Bystyrets vedtak ble bragt inn i forhandlingene med Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylkeskommuner i Trøndelagsrådets møte 28.01.2005. Det var her en overordnet målsetting å komme fram til et samlende vedtak om de satsingsområder og tiltak som skal prioriteres i 2005, i samsvar med bystyrets vedtak om at et likelydende forslag skal framlegges. Det betyr ikke at andre elementer i felles fylkesplan legges på is, tverimot skal det i løpet av perioden 2005-08 på ulike måter arbeides med realisering av de vedtatte mål og strategier. Ved årsskiftet 2005/06 skal arbeidet med årets samhandlingsprogram evalueres og nytt forslag til samhandlingsprogram for 2006 framlegges. Trøndelagsrådet er styringsgruppe for oppfølgingen av programmet.

Kriteriene for prioritering av satsingsområder i samhandlingprogrammet skal være:

- det skal utgjøre en forskjell, dvs samarbeid øker muligheten for realisering
- det må finnes ressurser å sette inn
- det må være en sjanse for å lykkes.

Det felles samhandlingsprogrammet som legges fram for 2005 skal tilfredsstillere disse kriteriene. Programmet inneholder tiltak innen de prioriterte satsingsområder, og arbeid med mange av tiltakene er allerede godt i gang. Intensjonen er at det skal komme en merverdi ut av at Trondheim arbeider i fellesskap med Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.

Under hvert tiltakspunkt er det foreslått en ansvarlig instans blant en av de tre hovedpartnerne. Dette innebærer at det er pekt ut en instans som har et ansvar for at det er god framdrift i arbeidet. Det er et "Trøndelagsperspektiv" på alle tiltakene og det er/skal etableres partnerskap som involverer aktuelle aktører som skal ivareta dette.

Trøndelagsrådet foretok en samordning av tiltakene med bakgrunn i de kriteriene som lå til grunn for programmet, og vedtok ti satsingsområder:

- Kunst og kultur som næring og opplevelse
- Trondheim og Trøndelag som nasjonalt kirkelig tyngdepunkt
- Styrke og synliggjøre sørsamisk kultur, språk og samfunnsliv
- Trøndelag som landets ledende utdannings- og kompetanseregion
- Et internasjonalt trøndersk næringsliv
- Mat i Trøndelag
- Infrastruktur for naturgass
- Større andel av statlige samferdselsmidler til regionen
- Digital dugnad
- En framtidsrettet energisatsing.

De fleste av bystyrets endringsforslag er hensyntatt i Samhandlingsprogram 2005 vedtatt av Trøndelagsrådet 28.01.2005, som følger denne saken. Flere tiltak har blitt ytterligere konkretisert, selv om en ikke har nådd helt i mål på dette punkt. Tiltak som ennå ikke er konkrete nok, eller som ikke er klare

Trondheim kommune

for gjennomføring i 2005 vil bli lagt inn som grunnlag for arbeidet med samhandlingsprogram for 2006. Rådmannen tar sikte på å evaluere gjennomføringen ved rullering av samhandlingsprogrammet.

Til pkt a): Under satsingsområdet *Kunst og kultur* er strategi e) fra mål 2.6.3 tatt inn under andre avsnitt. Ytterligere konkretiserte tiltak kan spilles inn til nytt samhandlingsprogram for 2006.

Pkt b) i bystyrets vedtak er søkt ivarettatt med strategier fra mål 2.2.2 og 2.2.3 i et nytt avsnitt under satsingsområdet *Trøndelag som landets ledende utdannings- og kompetanseregion*. Dette kan konkretiseres i form av tiltak ved kommende revisjon av samhandlingsprogrammet.

Pkt c): Under *naturgass* er staten og stortingsrepresentantene nevnt som aktuelle samarbeidspartnere.

Pkt d): Nevnte formulering er strøket (siste strekpunkt under *Mat i Trøndelag*)

Pkt e): Foreslått formulering er tatt med som tiltak (*Mat i Trøndelag*).

Pkt f): Foreslåtte samarbeidspartnere er nevnt (*En framtidrettet energisatsing*).

Rådmannen forutsetter at Trøndelagsrådets sammensetning og mandat vil bli tatt opp i en annen sammenheng.

Første flertallsmerknad om betydningen av partnerskap, bred medvirkning og involvering av partene i arbeidslivet kan ivaretas gjennom arbeidet med tiltakene. Hvorvidt dette blir ivarettatt kan være et moment i evalueringen.

Andre flertallsmerknad om at satsingsområdet utvikling av biogass skal videreføres, er ivarettatt under *En framtidrettet energisatsing*.

Trøndelagsrådet fattet følgende vedtak 28.01.2005:

1. Trøndelagsrådet anbefaler at samhandlingsprogrammet, med de endringer som ble vedtatt i møtet, legges til grunn for felles satsinger for 2005.
2. Administrasjonen får fullmakt til å redigere inn de vedtatte endringene.

Konklusjon

Bystyret vedtok 27.01.2005 at et forslag til samhandlingsprogram som er likelydende for Trondheim kommune og de to trøndelagsfylkene skal legges fram for bystyret. Programmet slik det nå foreligger omhandler områder som skal ha spesiell oppmerksomhet i 2005 i samhandling mellom Trondheim kommune og Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylkeskommuner. Dette forplikter Trondheim kommune til å bidra til å gjennomføre de tiltak som inngår i programmet. Samhandlingsprogrammet er en prøve på partenes vilje til samhandling i konkrete saker.

Rådmannens anbefaler at bystyret slutter seg til Samhandlingsprogram for 2005 i samsvar med Trøndelagsrådets vedtak i møte 28.01.05.

Rådmannen i Trondheim, 15.02.2005

Gerhard Dalen
kommunaldirektør

Sigmund Knutsen
rådgiver

Trondheim kommune

Vedlegg

Samhandlingsprogram for Trøndelag 2005, vedtatt av Trøndelagsrådet 28.01.2005.

Vår ref: 2003/01761-137 KH

Arkiv: 712

Dato: 03.02.2005

SAMHANDLINGSPROGRAM FOR TRØNDELAG 2005.

Felles fylkesplan for Trøndelag skal være et verktøy for gjennomføring av en helhetlig regionalpolitikk i landsdelen. Felles fylkesplan *Kreative Trøndelag – her alt er mulig uansett* er laget i et tett samarbeid mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune, og med mange andre deltakende aktører. Planen tar utgangspunkt i regionens fortrinn, muligheter og utfordringer, og legger grunnlag for felles opptreden og samhandling.

Felles fylkesplan ble behandlet av Trøndelagsrådet 13.10.2004 og er vedtatt av disse politiske organer:
Fylkestinget i Nord-Trøndelag 21.10.2004
Fylkestinget i Sør-Trøndelag 21.10.2004
Trondheim kommune 25.11.2004.

At det utvikles en slik plan er også en erkjennelse av at Trøndelag har et potensial ut over det som så langt er realisert. Det er et uttrykt ønske om å utnytte regionens fortrinn og vekstmotorer bedre. En klar satsing på ungdom er en slik satsing, med det fortrinn denne gruppen representerer. Å styrke samhandlingen mellom de ulike aktørene i regionen, og å framstå utad – nasjonalt og internasjonalt – som en samlet region, med klare og tydelige strategier, er det største suksesskriteriet.

Derfor er det også positivt at hele Trøndelag nå slutter opp om et felles plandokument som signaliserer en klar ambisjon, en tydelig retning, og klare målsettinger for hva man ønsker å oppnå i kommende planperiode.

Fra plan til handling

Samhandlingsprogrammet trekker fram de viktigste områdene for felles innsats i 2005.

I programmet beskrives hvilke konkrete tiltak som er i gang eller som skal iverksettes, hvem som har oppfølgingsansvar og hvilke partnerskap som skal delta. Trøndelagsrådet er styringsgruppe for oppfølging av programmet.

Samhandlingsprosessene vil gå videre også innenfor de øvrige mål og strategier, men de vil ikke ha fellesskapets og Trøndelagsrådets hovedfokus det kommende året. Gjennom årlig rullering av Samhandlingsprogrammet vil Trøndelagsrådet følge utviklingen og tilpasse prioriteringen.

Iverksetting av Felles fylkesplans øvrige innsatsområder prioriteres gjennom vedtak i den enkelte fylkeskommune/Trondheim kommune.

Trondheim kommune

Samhandling – mer enn samarbeid!

I Felles fylkesplan påpekes det at samarbeidsholdninger og samarbeidsstrategier skal være viktige redskap, både i forhold til nasjonale og internasjonale miljøer, og i forholdet mellom ulike aktører i Trøndelag. Fylkesplanen skal bidra til at vi står samlet utad og til styrking av indre samhold og forpliktende samarbeid.

Dette kommer til uttrykk i mål 2.6.5:

Landsdelens interesser skal ivaretas gjennom handlekraftig samhandling

I henhold til fylkesplanens strategier skal det arbeides for å overføre makt og ansvar fra sentrale myndigheter til regionen, det regionale nivået og samarbeidet med omkringliggende regioner skal styrkes, dagens landsdelsarena skal videreutvikles, det skal arbeides offensivt for utflytting av statlige arbeidsplasser til Trøndelag, og regionens posisjon internasjonalt skal styrkes.

Det er av stor viktighet at fylkeskommunene og Trondheim kommune opptrer samlet overfor sentrale myndigheter i alle saker av betydning for regionens utvikling. En rekke tiltak vil være aktuelle for å bidra til dette:

- Samarbeide om uttalelser til utredninger (f eks distriktskommisjonens utredning) og politiske dokumenter fra nasjonale myndigheter.
- Invitere stortingsrepresentantene til møter i Trøndelagsrådet med felles konkrete satsinger og interessepolitikk for landsdelen på dagsorden.
- Utvikle hensiktsmessige samarbeidsområder og samarbeidsformer i forhold til landsdelens naboregioner.
- Videreutvikle det midtnordiske samarbeidet gjennom Interreg og Midtnorden-samarbeid.
- Videreutvikle Trøndelags Europakontor.

Samhandling gir synergier ut over det den enkelte skyter inn av ressurser og verdier i fellesskapsprosessen. Gjennom samhandling, gjennom å gjøre hverandre gode, kan vi skape noe helt nytt som sprenger grenser.

Det innebærer også at et samhandlingsprogram for Trøndelag må forankres i et trøndersk partnerskap, både på operativt nivå og på strategisk nivå. Dette er ikke bare et samhandlingsprogram for det offentlige Trøndelag. En rekke andre aktører, i begge fylkene, har gitt uttrykk for et tydelig samfunnsansvar og et ønske om å bidra i utviklingsprosessene. Kun gjennom en slik forankring vil det være mulig å etablere det nødvendige eierskap til de ulike satsningsområdene, slik at man får den kraft og den energi som er nødvendig i utviklingsprosessene.

Utgangspunktet for prioritering av innsatsområder

Samhandlingsprogrammet tar ikke for seg hele bredden i fylkesplanen. Et klart behov for tydelige prioriteringer ble gitt i Trøndelagsrådets møte 13.oktober, både fra rådets medlemmer og fra inviterte, sentrale samfunnsaktører i regionen. Det ble også pekt på hva som måtte være de viktigste føringene for valg av prioriterte felles innsatsområder:

Det må gjøre en forskjell!

Trondheim kommune

Satsingene og tiltakene som løftes fram i Samhandlingsprogrammet må representere områder hvor felles innsats tilfører en *ekstra* styrke. En styrke som går ut over det som kunne vært oppnådd ved innsats hos hver aktør hver for seg. Samarbeidet må bidra til at vi henter ut en større andel av regionens potensial enn vi ellers ville klart.

Det må finnes ressurser å sette inn

Det er viktig at regionen har ressurser å sette inn på de utvalgte områdene. Et aktivt og engasjert partnerskap av både offentlige og private aktører er en kritisk ressurs. I dette ligger innsats av kompetanse og personellressurser. I tillegg vil de fleste tiltak trenge både innsats av økonomiske ressurser og et samstemmig politisk "trykk".

Sjanse til å lykkes

Gjennomføring av Samhandlingsprogrammet for 2005 er første milepæl i iverksettingen av Felles fylkesplan. For å legge et godt grunnlag for videre arbeid i fireårsperioden, er det vesentlig at en kan se tilbake på noe som er oppnådd i løpet av det første året.

Organisering og ansvar

Samhandlingsprogrammet vedtas av begge fylkesting og Trondheim bystyre, og oppfølging skjer i fellesskap gjennom Trøndelagsrådet.

Iverksetting av tiltak og satsinger i programmet er avhengig av partnerskap med et stort antall aktører. Dette forutsetter at det settes høye ambisjoner for politiske og administrative samarbeidsløsninger slik at de kan fungere som redskap både i forhold til nasjonale og internasjonale miljøer, og i forhold til samhandling mellom ulike aktører innenfor Trøndelag.

Partnerskapsløsningene må tilpasses de enkelte utfordringer etter behov. I Trøndelag er det en rekke aktører som bidrar til regional utvikling, både private og offentlige. Dette dreier seg om virkemiddelaktører, forskningsmiljøer, utdanningsinstitusjoner, kulturliv, næringsliv og mange andre. Politiske allianser, politisk/administrativt sammensatte partnerskap og administrative gjennomføringspartnerskap er en del av en slik felles interessepolitikk. Dette innebærer også at vi må forbedre enkelte eksisterende arbeidsmåter.

Det er Trøndelagsrådet som styringsgruppe som må ta ansvar for å etablere de partnerskap som er nødvendige for å gjennomføre Samhandlingsprogrammet. Rådet må også fordele ansvar for de enkelte aktivitetene mellom Sør-Trøndelag fylkeskommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune. Dette innebærer også oppfølging på vegne av rådet, samt rapportering.

Partnerskapene rapporterer til Trøndelagsrådet og til de respektive deltakende organisasjonene. Det må også fattes nødvendige vedtak i de ulike organer som omfattes av de partnerskap som får ansvar for de ulike tiltakene. For å synliggjøre partnerskapet og skape et bredt eierskap til handlingsprogrammet, kan det være aktuelt å benytte møtene i Trøndelagsrådet i form av seminarer mv. med deltakelse fra de aktuelle partnerskap.

Aktivitetene som skal iverksettes i tilknytning til de prioriterte innsatsområdene i Samhandlingsprogrammet, er i ulike utviklingsstadier. Beskrivelse av partnerskapene under hvert innsatsområde omfatter derfor både eksisterende, etablerte partnerskap og en oversikt over aktuelle regionale miljø og aktører. Partnere og

Trondheim kommune

samarbeidsaktører på nasjonalt nivå – departementer, stortingsrepresentanter, osv., er ikke tatt med i denne oversikten.

Trondheim kommune

I det følgende presenteres de prioriterte satsingsområdene i 2005 og de konkrete tiltak som skal gjennomføres.

KUNST OG KULTUR SOM NÆRING OG OPPLEVELSE

Grunnlag: Mål 2.1.1: Kreativitet, kunst og kultur skal bidra til utvikling og verdiskaping.

Grunnlag: Mål 2.6.1: Kunst og kultur bidrar til personlig vekst og trivsel – og dermed økt bolyst i alle deler av regionen.

Kobling mellom kultur og næring er et interessant område innenfor framtidig verdiskaping. Både regionalt og nasjonalt vil det være interessant å lage en strategi og metodikk for hvordan koplingen mellom kultur og næring kan utvikles. Det er under utarbeidelse en stortingsmelding hvor kulturens potensial for framtidig verdiskaping undersøkes, og hvor aktuelle tiltak og virkemiddelbruk på området utredes. For Trøndelag er det av interesse å bli pilotregion i dette arbeidet.

Det skal arbeides for å fremme gode relasjoner, toleranse og samhandling mellom mennesker med ulik kulturell bakgrunn. For å gi alle i regionen, og spesielt barn og unge, tilgang til kvalitativ god kunst og kultur vil det være viktig å etablere en turneorganisasjon som bringer kunst og kultur ut til lokalsamfunn og ulike kulturarenaer – eks. skolene gjennom Den kulturelle skolesekken. En turneorganisasjon for Trøndelag vil også kunne sikre unge kunstnere en mulighet til å formidle sine kunstuttrykk til hele Trøndelag, i tillegg til at de allerede etablerte kunstinstitusjonene i og utenfor regionen kan formidle sine uttrykk i hele regionen.

Tiltak:

- Etablere Trøndelag som pilotregion for Kultur og næring, med utgangspunkt i nye og tradisjonelle virkemidler i innovasjonssystemet. Arbeide for at dette kommer inn i statsbudsjettet for 2006.
Ansvarlig: STFK
- Arbeide for å sikre statlig finansiering av Bergkunstmuseum i Stjørdal og Husflids- og håndverksenteret Birka på Berkåk.
Ansvarlig: NTFK.
- Etablering av Midt-norsk Filmsenter.
Ansvarlig: STFK
- Arbeide for å etablere Norsk popmuseum i Namsos og Arkiv for norsk populærmusikk i Trondheim.
Ansvarlig: TK
- Etablere en turne- og distribusjonsorganisasjon for regionale kunstneriske ressurser i Trøndelag, som etter hvert har hele Norge som virkeområde.
Ansvarlig: NTFK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: regionens forskningsinstitusjoner, NTNU, Trondheim kommune og øvrige kommuner, fylkeskommunene, næringslivet, innovasjonsbedrifter, skapende kunstnere, kunst- og kulturformidlingsinstitusjoner i regionen, prosjektorganisasjoner, videregående skoler, lokale ”blivende” kunstnere.

TRONDHEIM OG TRØNDELAG SOM NASJONALT KIRKELIG TYNGDEPUNKT

Trondheim kommune

Grunnlag: Mål 2.6.1, strategi f:

Olavstradisjonen og en fornyet pilegrimstradisjon, sammen med Nidarosdomen, Erkebispegården og Stiklestad, gir et godt grunnlag for å reetablere Nidaros som kirkelig hovedsete. En framtidig lokalisering av den nasjonale kirkeadministrasjonen til Trondheim vil ytterligere forsterke Trøndelag som landets kirkelige tyngdepunkt.

Tiltak:

- Forsterke arbeidet med å gjøre Trondheim til fast møtested for kirkemøtet gjennom kontakt med Kirkerådet.

Ansvarlig: TK

- Etablere sterkere samhandling mellom de ulike arrangementer knyttet til Olavstradisjonen både i Trondheim og på Stiklestad.

Ansvarlig: TK

- Arbeide for økt statlig støtte til Nidarosdomen som nasjonalhelligdom og arrangementer rundt Olavstradisjonen.

Ansvarlig: TK

- Arbeide for at Nidaros rolle i det internasjonale kirkelige og økumeniske arbeidet styrkes, blant annet ved å arrangere internasjonale kirkemøter.

Ansvarlig: TK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Nidaros biskop og bispedømmeråd, Kirkelig fellestråd i Trondheim, Stiklestad Nasjonale Kultursenter, Olavsfestdagene, fylkesmennene, fylkeskommunene inkl Møre- og Romsdal, Trondheim kommune, Verdal kommune.

STYRKE OG SYNLIGGJØRE SØRSAMISK KULTUR, SPRÅK OG SAMFUNNSLIV

Grunnlag: Mål 2.6.4: Styrke og synliggjøre samisk kultur, språk og samfunnsliv.

Det sørsamiske området strekker seg over et stort geografisk areal med ulike bosettingsmønstre og infrastruktur. Den sørsamiske befolkningen bor spredt, og betjenes av et sett av ulike samiske og norske institusjoner. Det sørsamiske samfunnet har behov for sterke institusjoner for å ivareta de samiske interessene. Det er behov for solide nettverk mellom de ulike institusjonene for å utnytte dagens ressurser på en best mulig måte. Reindrifta er viktig for den sørsamiske kulturen og identiteten, og representerer en betydelig verdiskaping og viktige arbeidsplasser i distriktene.

Tiltak:

- Arbeide for utvikling og utbygging av det sørsamiske senteret Saemien Sijte på Snåsa. NTFK er ansvarlig for det regionale økonomiske bidraget til denne utbyggingen.

Ansvarlig: NTFK

- Etablere språksenter på Røros og Snåsa, der Røros prioriteres først.

Ansvarlig: STFK

- Utvikle bedre dialog om arealbruken i reindriftsområdene på tvers av kommune- og fylkesgrenser.

Ansvarlig: NTFK

Trondheim kommune

- Utvikle bedre verktøy for å tilby samisk undervisning til en spredt beboende sørsamisk befolkning.
Ansvarlig STFK
- Det etableres et felles forum for samhandling i det sørsamiske området.
Ansvarlig NTFK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Sametinget, fylkeskommunene i samarbeid med alle kommunene, utdanningsinstitusjonene, sørsamiske organisasjoner, fylkesmennene. Områdestyrene for reindrift og reindriftsadministrasjonene, museene, bibliotekene.

TRØNDELAG SOM LANDETS LEDENDE UTDANNINGS- OG KOMPETANSEREGION

Grunnlag: Mål 2.2.1: Trøndelag framstår som en attraktiv region å studere, forske og bo i.

Arbeidet med å bedre utnyttelsen av arbeids- og samfunnsliv som opplæringsarena skal intensiveres. Det skal utvikles modeller for et helhetlig og sammenhengende opplæringsløp i grunnopplæringen. I samarbeid med arbeidskraft- og trygdemyndighetene skal ungdom under 25 år sikres grunnopplæring, muligheter til å ta opp enkelte fag og arbeid.

Det er viktig å øke Trondheims kraft som studie- og forskningsby og som landets Teknologihovedstad i den forsterkede nasjonale og internasjonale konkurransen. Samlokalisering av utdannings- og forskningsmiljøene sentralt i Trondheim vil være et viktig bidrag til dette. I tillegg til å sikre kvalitativt gode studietilbud og et utfordrende forskningsmiljø, er det viktig å ha et attraktivt studentmiljø og gode velferdsordninger. I dette har også offentlige myndigheter og næringsliv en rolle.

Innen rammen av nasjonal politikk må det formes en regional forskningspolitikk som spesielt er innrettet mot å ivareta trønderske aktører innen næringsliv og offentlig forvaltning, m.fl. sine spesifikke behov for forskningskompetanse og –innsats. De trønderske aktørene må, gjennom sin bestilling av forskning, bidra til å utvikle forskningsmiljøene i regionen. Dette gjelder ikke minst de nordtrønderske miljøene, som har en tydeligere distriktsprofil gjennom sin faglige profil enn de Trondheimsbaserte miljøene. Samtidig må det stilles krav til økt samordning og samhandling mellom de forskjellige miljøene. Forskningsmiljøene i regionen må framstå samlet og robuste overfor Norges forskningsråd og i øvrige nasjonale og internasjonale sammenhenger. Blant annet vil en slik regional samordning også være hensiktsmessig for miljøenes posisjonering i forhold til implementeringen av EUs 6. rammeprogram. Den regionale politikken bør forankres operativt og organisatorisk i regionens høyskolemiljøer og NTNU-/Sintef-miljøet.

Tiltak:

- Etablere bransjerettete arenaer for innovasjon og kommersialisering gjennom et tettere samarbeid mellom kompetansemiljøene/ FoU-miljøene og nytt og eksisterende næringsliv.
Ansvarlig: STFK
- Gjennomføre et forprosjekt for utvikling av en regional forsknings- og innovasjonsstrategi, herunder kommersialisering.
Ansvarlig: NTFK
- Realisere OECD-prosjektet om NTNU og høyskolenes bidrag til regional utvikling i Trøndelag.
Ansvarlig: STFK

Trondheim kommune

- Avklare samlokalisering for NTNU.
Ansvarlig: TK.
- Etablere bindeledd og døråpnere mellom utdanningsnivåene, og mellom utdanningsmiljøene og det regionale næringsliv og arbeidsmarked for å få flere nyutdannede til å bosette seg i regionen.
Ansvarlig: TK
- Initiere et samarbeid med utdanningsinstitusjonene om felles rekrutterings- og profileringstiltak.
Ansvarlig: TK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: NTNU, HiST, HiNT, DMMH, fylkesmennene. Etablerte partnerskap som StudiebyEN, Trondheim studentråd, SØT og vennsbyene videreføres. Nord-Trøndelagsforskning, Sintef, Helseforetaket Midt-Norge, Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, Planteforsk, Trondheim kommune, fylkeskommunene, videregående skoler.

ET INTERNASJONALT TRØNDESK NÆRINGS LIV

Grunnlag: Mål 2.1.3: Øke internasjonaliseringen av trøndersk næringsliv og innflagging av virksomheter til Trøndelag.

Det må jobbes aktivt og målrettet for å trekke ny virksomhet til regionen, både internasjonalt og fra andre deler av landet. Dette arbeidet baseres bl.a. på synergier fra FoU-miljøet, aktivt oppfølging av kontakter for å skape langsiktige partnerskap og tilrettelegge arealer/lokaler og infrastruktur.

Eksportsatsing Trøndelag har vært en vellykket satsing. Det er behov for å videreføre og videreutvikle innsatsen, blant ved å legge mer vekt på å følge opp enkeltbedrifter med kompetansetiltak, nettverksutvikling og finansieringsbistand. Det er også behov for å følge opp grupper av bedrifter mot ulike markeder: miljøteknologibedrifter spesielt rettet mot nye EU-land / Kina; helse/medisinteknologi mot Vest-Europa/Japan/USA; gass/oljeteknologi mot Russland; akvakultur (oppdrett/teknologi) mot Kina.

Det er igangsatt et arbeid med et EU-prosjekt om utvikling av regionale innovasjonsstrategier. Dette prosjektet omfatter innovasjon innenfor flere områder, kultur, mat, energi/gass og annen industriell virksomhet.

Tiltak:

- Videreføre og konkretisere arbeidet med Innflagging Trøndelag, herunder å utarbeide Kvitbok for Trøndelag for å synliggjøre regionens styrker og svakheter. **Ansvarlig:** STFK.
- Videreutvikling av Eksportsatsing Trøndelag og Europakontoret.
Ansvarlig: NTFK
- Etablere regionen som en del av Green City-nettverket for ny anvendelse av miljøteknologi, teknologi for vannrensing, økologisk energiforbruk.
Ansvarlig: TK
- Profileringsinnsats av regionen målrettet mot London, Amsterdam og København, for å styrke grunnlaget for internasjonale flyvinger til Værnes.
Ansvarlig: STFK.
- Etablering av samhandlingsarenaen "Marint forum Trøndelag".
Ansvarlig: STFK

Trondheim kommune

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Eierne av Europakontoret og Eksportsatsing Trøndelag, m.fl. Eksportbedrifter

MAT I TRØNDELAG

Grunnlag: Mål 2.1.3: Utnytte jordbrukets muligheter og ressurser

Mål 2.3.2: Trøndelag skal være Norges viktigste og mest nyskapende havbruksregion.

Innsatsen skal rettes mot å profilere trønderske produksjonsforhold, råstoff og ferdigvare, samt å stimulere til økt samarbeid mellom land- og sjøbasert matproduksjon, og til samarbeid generelt på matområdet. I tilknytning til de store arrangementene i regionen skal det utvikles en profesjonell vertskapsrolle som i tillegg til høy kulturell kompetanse også har fokus på trøndersk matkultur. Det må også arbeides for å styrke rekruttering innenfor hele verdikjeden, ved entreprenørskapstenking og god samhandling mellom utdanningsinstitusjonene.

Tiltak:

- "Trøndersk matfestival" 4.-6. august i Trondheim.
Ansvarlig: TK
- Etablere og forankre selskapet: *Oi! Trøndersk Mat og Drikke as*.
Ansvarlig: STFK
- Etablere arena (nettverk) for samhandling med reiselivsaktører som distributør og informasjonskanal og aktører som har større arrangement/evenement.
Ansvarlig: NTFK
- Arbeide mot Verdiskapingsprogrammet for matproduksjon (VSP-mat) for å sikre grunnlag for videre drift av navet for småskala matproduksjon på Mære også med sikte på en vektlegging av agroturisme og en rolle som kompetanseformidler innen distriktsbasert næringsliv og næringsutvikling.
Ansvarlig: NTFK
- Forbedre distribusjons- og salgskanalene for lokal mat fra små og mellomstore bedrifter for å sikre et mer differensiert mattilbud.
Ansvarlig: STFK
- Ivareta de midnorske interessene gjennom aktiv politisk deltakelse i prosessen fram mot stortingsbehandlingen av rapporten om den blå-grønne matalliansen våren 2005.
Ansvarlig: STFK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Kommunene, fylkesmennene, Innovasjon Norge, utdannings- / forskningsmiljøer, næringsorganisasjoner, landbruksnæringa, dagligvarehandelen, restaurantbransjen, kokkelauget, fylkeskommunene, Trøndelag Reiseliv AS, videregående skoler/elevbedrifter, Fiske- og havbruksnæringen..

INFRASTRUKTUR FOR NATURGASS

Grunnlag: Mål 2.4.1: Petroleums- og naturgassressursene skal komme hele Trøndelag til gode.

Trondheim kommune

For energiproduksjon og industriell virksomhet er en rørbasert infrastruktur en forutsetning. Investeringene i rør (hovedrør og grennrør) er samlet så vidt store at det ikke er realiserbart med påregnbare realistiske volumer uten et gasskraftverk som avtaker. Av denne grunn blir det et skjebnefellesskap mellom realiseringen av rørbasert infrastruktur og gasskraftverk.

Det bør også iverksettes et arbeid for å utarbeide et grunnlag for regional politikk for ytterligere distribusjon av CNG/LNG (komprimert og nedkjølt, flytende naturgass). Dette behovet er i stor grad uavhengig av realiseringen av rørbasert infrastruktur, da det uansett vil være steder som må ha andre løsninger.

Tiltak:

- Finansiere og etablere et selskap for realisering av gassrørledning fra Tjeldbergodden til Skogn, med grennrør til Trondheim og andre steder hvor det identifiseres tilstrekkelige volumer.

Ansvarlig: NTFK

- Utrede løsninger for CO₂-håndtering, - fangst, transport og lagring i tilknytning til gasskraftverket på Skogn, slik at dette kan bli Norges første gasskraftverk med full CO₂-håndtering.

Ansvarlig: STFK

- Tilrettelegge for ytterligere distribusjon av gass CNG/ LNG for småskalabrukere.

Ansvarlig: STFK

- Arbeide for at den pågående utredning som Gassco foretar av ny eksportkapasitet fra Norskehavet, også skal inneholde en full utredning av en ny ilandføring til Tjeldbergodden og "Trønderpipe". (jfr. vedtak i fylkestingene i Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal).

Ansvarlig: STFK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Gassforum Trøndelag, Sintef, Naturgass Trøndelag, Industrikraft Midt-Norge, Trondheim kommune, fylkeskommunene, staten, regionens stortingsrepresentanter.

STØRRE ANDEL AV STATLIGE SAMFERDSELSMIDLER TIL REGIONEN

Grunnlag: Mål 2.5.1: Økte statlige rammer og felles prioritering av samferdsel i Trøndelag.

Regionen mottar for liten andel av rammene til stamveger og til andre nasjonale samferdselsområder i forhold til de utfordringer som finnes i regionen. Handlingsprogrammet i Nasjonal transportplan fastlegger prioriteringene i planperioden 2006-09. Regionen må stå samlet for å øke planrammene til Trøndelag i handlingsplanperioden, og for å sikre at disse følges opp i årlige budsjetter. Tidligere vedtak med prioriteringer som er vedtatt av fylkestingene til NTP våren 2004 vedrørende jernbane, dvs: Gevingåsen tunell, hastighetstiltak Trønderbanen, planovergangstiltak og stasjonstiltak fastholdes. Standardheving og økt akseltrykk for Meråkerbanen må forseres til 2006 pga næringslivets behov og VM i alpint i Åre i 2007.

Tiltak:

- Regionen utarbeider felles uttalelse vedrørende handlingsprogram for vegvesenet, Jernbaneverket, Avinor og Kystverket om bevilgninger til stamvegnettet, jernbanen og

Trondheim kommune

flyplasser, samt forbindelsene til Jämtland.

Ansvarlig: NTFK

- Arrangere et felles møte med stortingsrepresentantene fra regionen som grunnlag for arbeidet med statsbudsjettet for 2006.

Ansvarlig: NTFK

- Det avvikles seminar om samla samferdselsstruktur.

Ansvarlig: STFK

- For å ivareta behovet for godshåndtering i et intermodalt system skal Trondheim interkommunal havn og Skognterminalen i felleskap utvikles.

Ansvarlig: STFK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Fylkeskommunene i samarbeid med alle kommunene i regionen og de politiske partiene, næringsliv, samferdselsetatene.

DIGITAL DUGNAD

Grunnlag: Mål 2.5.4: eTrøndelag skal bidra til at alle aspekter ved den digitale utviklingen blir forstått på en formålstjenlig og kreativ måte i regionen.

Prosjektet eTrøndelag skal være en digital dugnad for bedre å utnytte de nye mulighetene i det digitale samfunn, både til effektiviseringsgevinst og til bedre tjenester for innbyggerne. eTrøndelag har fokus på kompetanse- og nettverksbygging.

Tiltak:

- Etablere prosjektet eTrøndelag.

Ansvarlig: STFK

- Etablere IKT-tjenesteforum for erfaringsoverføring og motivasjon.

Ansvarlig: STFK

- Gjennomføre IKT ABC i alle videregående skoler i Trøndelag. Utvikle modellen slik at den tilpasses kommuner og bedrifter.

Ansvarlig: NTFK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Fylkesmennene, utdanningsinstitusjonene, finansnæringen, software- og telekomaktørene og organisasjonslivet i regionen, kommunene, fylkeskommunene, videregående skoler.

EN FRAMTIDSRETTET ENERGISATSING

Det er et betydelig sysselsettingspotensial som ligger i utnyttelsen av alternative energikilder, særlig bioenergi. I tillegg vil en satsing på slike grønne energikilder også bidra vesentlig til utviklingen av et bærekraftig samfunn og til håndteringen av de globale klimautfordringene.

Tiltak:

Trondheim kommune

- Arbeide for bedre tilskuddsordninger knyttet til utredninger for detaljerte varmeplaner, bygging av varmesentraler og fjernvarmenett.

Ansvarlig: STFK

- Intensivere arbeidet med en planmessig og ambisiøs utvikling av bioenergi som energikilde i Trøndelag.

Ansvarlig: NTFK

- Kartlegge og konkretisere hvilke "storskala" bioenergiprojekter som kan være aktuelle for gjennomføring hvis rammevilkårene gjør det mulig.

Ansvarlig: STFK

- Gjennomføre vindkraftseminar våren 2005 for å sikre en best mulig utvikling av vindkraftpotensialet i Trøndelag

Ansvarlig: NTFK

Aktuelle samarbeidspartnere:

Hensiktsmessig partnerskap blir oppnevnt dersom det ikke allerede eksisterer. Aktuelle samarbeidspartnere er: Fylkesmennene, kommunene, fylkeskommunene, skogeierforeninger, TEV fjernvarme, Enova, NTNU, SINTEF.

